

Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9

Høgskolen i Innlandet
v/Nemnd for studentsaker
Postboks 400
2418 Elverum

Bergen, 06.05.2024
Deres ref.: 7616
Vår ref.: 24/02602 (114/2023)

Unntatt offentligheten etter offl. § 13 første ledd, jf. fvl. § 13 første ledd

SAK NR. 114/2023: VEDTAK FATTET AV FELLES KLAGENEMND I SAK OM ANNULLERING OG UTESTENING PÅ GRUNN AV FUSK

Det vises til vedtak fattet av klagenemnda ved Høgskolen i Innlandet (heretter HINN) i sak 88/22, som ble påklaget til Felles klagenemnd.

Saken er tidligere behandlet av Felles klagenemnd i møte 01.06.2023, der vedtak fattet av klagenemnda ved HINN ble endret.

Bakgrunnen for den nye behandlingen er at Kunnskapsdepartementet i brev av 08.11.2023 har uttalt at enkelte vedtak i Felles klagenemnd (nemnda) gjort i perioden 01.04.2022 til 22.09.2023, er ugyldige på grunn av at tidligere leder for klagenemnda og to studentrepresentanter (et medlem og et varamedlem) i denne perioden var ugyldig oppnevnt, og at disse sakene må behandles på nytt. Dette gjelder vedtak, der nemnda ikke ville ha vært vedtaksfør uten at noen av de ugyldige oppnevnte medlemmene deltok, og saker der det var dissens i nemndas opprinnelige behandling og stemmen til noen av de ugyldige oppnevnte medlemmene var avgjørende for innholdet i vedtaket.

Felles klagenemnd ville ikke ha vært vedtaksfør under behandling av saken i møtet 01.06.2023, uten at leder og/eller den ugyldig oppnevnte studentrepresentanten var til stede, jf. § 3 i Forskrift om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universitet og høyskoler. Vedtaket er derfor ugyldig, og det må treffes nytt vedtak.

Felles klagenemnd har på denne bakgrunn besluttet å behandle klagerens sak 22/03610 (114/2023) på nytt med ny nemndssammensetning, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd

HK-dir – Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Postboks 1093, 5809 Bergen post@hkdir.no

bokstav c. Klageren ble i brev 21.02.2024 informert om at Felles klagenemnd ville gjøre en fornyet behandling av klagesaken med ny nemndssammensetning våren 2024.

Felles klagenemnd har med riktig sammensetning, behandlet saken under møte 15.04.2024. Tidligere vedtak fattet av Felles klagenemnd ble opphevet. Vedtak fattet av klagenemnda ved HINN ble endret til annullering og utestenging i ett semester.

FELLES KLAGENEMND BEMERKER

Felles klagenemnd er rett klageinstans i saker om annullering og utestenging, jf. forskrift nr. 1192 om Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler (uhl.) § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 10.10.2005. Felles klagenemnd kan som klageinstans prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Habilitet

Av de medlemmene i Felles klagenemnd som deltar i behandlingen av omgjøringsaken, deltok Fredrik Boksasp, Liv Sandvik og Frode Randal i den tidligere behandlingen av saken.

På grunn av den medieoppmerksomheten som har vært omkring Felles Klagenemnd sitt arbeid, har Felles Klagenemnd vurdert om disse medlemmers deltakelse i den tidligere behandlingen av saken, er et særegent forhold som er egnet til å svekke medlemmenes upartiskhet, og derfor medfører at medlemmene er inhabile i behandlingen av omgjøringsaker, jf. fv1. § 6 annet ledd. Felles klagenemnd har avgjort habilitetsspørsmålet etter fv1. § 8, og har kommet til at nemndas medlemmer er habile i vurderingen av omgjøringsaken.

I vurderingen av habilitetsspørsmålet har nemnda vektlagt at det rettslige utgangspunktet er at tidligere deltakelse i behandlingen av en sak som tas opp til ny behandling av det samme organet, ikke fører til inhabilitet. Nemnda er et kollegialt organ der hvert medlem har ansvaret for å gjøre seg opp en selvstendig mening om sakene og det må kunne forutsettes at de også ved den nye behandlingen foretar en objektiv og saklig vurdering. Nemndsmedlemmene er utnevnt fordi de har den kompetanse og bakgrunn som kreves etter forskrift om felles klagenemnd § 2 annet ledd.

De forhold som har skapt medieoppmerksomhet og har ført til at saken må behandles på nytt, knytter seg ikke til noen av de nåværende medlemmene av Felles klagenemnd, men til at tidligere leder og to studentmedlemmer var oppnevnt i strid med forskriften.

Medlemmene har ingen egeninteresse i utfallet av saken. De aktuelle medlemmene vurderer ikke seg selv som inhabile i saken.

Kunnskapsdepartementet har i brev til Felles Klagenemnd datert 5. januar 2024, også gitt uttrykk for at departementet ser det som klart at deltakelse i den tidligere behandlingen av et vedtak som er oppe til ny behandling, ikke fører til inhabilitet, med mindre det foreligger særlige forhold i den enkelte sak.

Det enkelte medlem har ansvaret for å vurdere om det foreligger særlige forhold som kan føre til inhabilitet. Ingen av de aktuelle medlemmene har gitt uttrykk for at det foreligger slike forhold.

Sakens bakgrunn

Klageren er [redacted], representert ved advokat Torkil Røseid ved første gangs behandling. Klageren har gjennomført [redacted] ved [redacted] i [redacted]. Saken gjelder mistanke om fusk ved innlevering av hjemmeeksamen i emnet [redacted], våren 2022.

I forbindelse med sensur ble det oppdaget tekstlikhet mellom klagerens besvarelse og flere kilder. Ouriginalrapporten viste tekstlikhet på 34 prosent. Ved ytterligere undersøkelser fant sensor også tekstlikhet med kilder som ikke ble avdekket av plagiatkontrollen. Klageren hadde henvist til kildene som var brukt, men hadde ikke markert lik tekst som sitat.

I en rapport datert 25.05.2022 viste sensorene til at det i forbindelse med sensur ble oppdaget likheter med litteratur i bøker og på nett. Store deler av klagerens besvarelse var direkte kopi av kilder, og det var tekstlikhet fra noen linjer til hele avsnitt. Sensorene viste til at det var direkte kopiert tekst med kildehenvisninger, men uten markering for sitat. Innholdet var presentert som en del av oppgaven, og var ikke brukt for å diskutere eller vurdere. Etter gjennomgangen av besvarelsen mente sensorene at klageren hadde brutt reglene for kildehenvisning. Omfanget av kopiert tekst var så stort at det var umulig å vurdere klagerens egne tanker og kunnskap, samt at det var et brudd på HINNs forskrifter om fusk. Sensorene mente derfor at tekstlighetene ikke kunne sees som kun dårlig sitering og en uheldig hendelse. Mistanken om fusk ble meldt til fakultetet.

Klageren hadde møte med HINN 08.06.2022, og anførte at h[n]n trodde at h[n]n hadde gjort alt riktig når det gjaldt kilder og kildebruk. H[n]n hadde jobbet mye med kildebruk etter å ha fått tilbakemeldinger på dette i fjor. Klageren viste til at h[n]n hadde skrevet på samme måte gjennom hele studiet, blant annet på en eksamen hvor h[n]n fikk karakter A. H[n]n hadde ikke tidligere fått tilbakemelding på at dette var feil, noe h[n]n hadde forventet å få tilbakemelding på ved både eksamener og arbeidskrav. Klageren anførte at h[n]n ikke hadde hensikt om å fuske.

Klagerens far innga på vegne av klageren en uttalelse 10.06.2022. Han opplyste at han var [redacted], og både han og andre bekjente innen skolesektoren var opprørte over hvordan saken hadde blitt behandlet av HINN. Han viste til at klageren hadde fulgt retningslinjene for kildehenvisninger slik de fremkom i en video av emneansvarlig, og klagerens far kunne ikke se at det hadde blitt gjort noen alvorlige feil som kunne betraktes som fusk. Det ble anført at klageren på eksamen hadde fulgt retningslinjene fra ansatte ved HINN. Det ble også anført at reaksjonen ikke var i samsvar med forholdet. Videre ble det anført at HINNs behandling av saken hadde flere mangler, og det ble vist til formelle feil ved undervisning og eksamener. Klageren og [redacted] far hadde gitt kritisk tilbakemelding til HINN om dette, og stilte nå spørsmål ved om denne saken var «takk for sist». Det ble vist til at HINN ikke virket å være villige til å sette seg inn i studentenes situasjon.

Klageren ga 15.06.2022 en skriftlig tilbakemelding til referatet fra møtet 08.06.2022. Klageren viste til at forhåndsvarselet datert 02.06.2022 henviste til at h[n]n ikke hadde oppgitt kilder på riktig måte. I møtet ble det forklart at problemet var avskrift og ikke hvordan kildene var oppgitt. Klageren oppfattet dette som at HINN hadde endret sin forklaring, og stilte spørsmål til hvorfor dette ble gjort. Klageren mente at dersom tekstligheten var for stor, på en eksamen med alle hjelpemidler tillatt, burde dette gå utover karakteren. Klageren forstod ikke hvorfor eller hva hensikten med saken var, da HINN hadde uttrykt at de trodde på h[n]n forklaring om at h[n]n ikke hadde fusket bevisst. H[n]n forklarte at h[n]n opplevde saken som belastende.

Klagerens far innga en ny uttalelse 17.06.2022, og viste til tidligere anførsler. Det ble anført at forholdet i verste fall betydde at klageren i for liten grad hadde brukt egne ord i sin besvarelse.

Klagenemnda ved HINN behandlet saken i møte 13.09.2022. De fant at klageren hadde fusket forsettlig ved innlevering av eksamen i [REDACTED]. Nemnda la i sin vurdering avgjørende vekt på omfanget av tekstligheten og den manglende kildehenvisningen. Nemnda fant det godtgjort at deler av besvarelsen bestod av plagiert materiale ved at lik tekst ikke var markert som sitat. Nemnda fattet vedtak om annullering og utestenging i to semestre, herunder høstsemesteret 2022 og vårsemesteret 2023.

Klagerens advokat søkte 06.10.2022 om utsatt iverksettelse av vedtaket. Advokaten anførte at det var grunnlag for å påklage saken, og viste til at klageren hadde en viktig fremføring som h[REDACTED] ønsket å gjennomføre, i tillegg til et generelt ønske om å kunne følge undervisning.

Klageren fremsatte klage 10.10.2022, og viste til at h[REDACTED] advokat ville inngi ytterligere begrunnelse.

Klageren søkte 13.10.2022 om utsettelse av iverksettelse av vedtaket, og viste til tidligere anførsler. Klageren anførte at h[REDACTED] verken hadde opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt. Klageren viste til at det hadde vært krevende å være student under pandemien med begrensninger i undervisningen og kommunikasjon med høyskolen.

Klagerens advokat søkte 14.10.2022 på nytt om utsatt iverksettelse av vedtaket, og viste til tidligere anførsler. Det ble anført at det fremstod som klart at klageren ikke hadde handlet med nødvendig subjektiv skyld. Forholdet var heller ikke å anse som fusk. Advokaten hadde vedlagt tidligere besvarelser fra klageren, hvor klageren hadde benyttet samme metode for kildehenvisninger uten at dette ble kommentert fra lærer. Det ble anført at en utestengelse under klagebehandlingen var et brudd på forvaltningslovens regler for forsvarlig saksbehandling. Vedtakets drøftelse om skyld hadde klare svakheter, og det ville være et uforholdsmessig inngrep å utestenge klageren.

Advokaten innga en supplerende klage 24.10.2022, og viste til tidligere anførsler. Det ble anført at forholdet ikke kunne karakteriseres som «avskrift eller kopi uten kildehenvisning», da det ikke fulgte direkte av vilkårene i forskriften at teksten skulle settes i hermetegn, innrykk eller kursiv. Lærestedet hadde ikke tydeliggjort eller håndhevet reglene rundt sitering og kildehenvisning. Videre ble det anført at vedtak om annullering og utestenging var en uforholdsmessig streng reaksjon, og vedtaket ville få betydelige negative konsekvenser for klageren. Det ble vist til legeerklæring datert 14.10.2022, hvor det fremgikk at en utestengelse kunne medføre en betydelig forverring av klagerens eksisterende psykiske plager. Det ble anført at saksbehandlingstiden hadde vært for lang. Det ble anført at klageren hadde vært i unnskyldelig rettsvillfarelse, da det fra lærestedets side var gitt uklar eller direkte misvisende informasjon om hvilke regler som gjaldt, da særlig rundt hvilke krav som ble stilt til kildehenvisninger. Advokaten anførte også at det forelå saksbehandlingsfeil. Det ble vist til uttalelsen fra fakultetet angående tidligere klagesak, og det ble anført at forholdet kunne ha påvirket skjønnsutøvelsen. Det ble anført at klageren ikke hadde påstått at saken var en hevn for tidligere klage, men vist til at dette ble uttalt av klagerens far i frustrasjon. Det fremkom tydelig av vedtaket at fakultetet hadde reagert på uttalelsen, og vedtaket bygget i stor grad på

fakultetets notat. Samlet sett var dette egnet til å så tvil om vedtaket var fattet på en objektiv og nøytral måte.

Klagenemnda ved HINN vurderte klagen 06.12.2022, men fant ikke at det fremkom nye opplysninger som medførte at vedtaket skulle omgjøres. Klagenemnda opprettholdt sitt tidligere vedtak. Saken er deretter oversendt Felles klagenemnd for videre behandling.

Sekretariatet for Felles klagenemnd mottok 26.10.2022 e-post fra klagerens far, med vedlagt klage på vedtaket fattet av klagenemnda ved HINN 13.09.2022. Det ble vist klagerens psykiske sykdom. På bakgrunn av dette ble det bedt om at saken ble behandlet så raskt som mulig, og på en forsvarlig måte. Sekretariatet fikk i korrespondanse med HINN 27.10.2022 opplyst at klagen også var mottatt av dem, men ikke behandlet av den lokale klagenemnda enda.

Klagerens foreldre ettersendte dokumenter til Felles klagenemnd 14.02.2023. Vedlagt var en rekke dokumenter som omhandlet dialog mellom klagerens foreldre og advokaten angående saksdokumenter oversendt til Felles klagenemnd, og sakens fremdrift. Det ble vist til tidligere anførsler i saken. Klageren hadde i en uttalelse datert 14.02.2023 vist til en rekke kritikkverdige forhold ved HINN.

Klageren innga 05.05.2023 en uttalelse til Felles klagenemnd, og viste til tidligere anførsler.

Sekretariatet for Felles klagenemnd tok 15.05.2023 kontakt med advokat Røseid for å avklare om alle saksdokumenter var mottatt. Advokat Røseid svarte på henvendelsen 16.05.2023, og viste til to relevante dokumenter; begjæring om utsatt iverksettelse av 14.10.2022 og støtteskriv til klage av 24.10.2022. Dokumentene var vedlagt, men var også tidligere oversendt av HINN.

Sekretariatet for Felles klagenemnd sendte 01.06.2023 en henvendelse til HINN, og ba om tilgang til videoen om kildehenvisning som klageren har vist til. HINN svarte på henvendelsen 08.06.2023, og ga Felles klagenemnd tilgang til videoen.

Saken står for øvrig for Felles klagenemnd slik den har gjort tidligere for underinstansen. Det vises til sakens dokumenter.

Rettslig grunnlag

Vilkårene for annullering på grunn av fusk følger av uhl. § 4-7 første ledd bokstav b. Vilkårene for utestenging gjelder tilsvarende, jf. § 4-8 tredje ledd.

I forarbeidene til lov om universiteter og høyskoler av 2005, fremgår det i merknadene til §§ 4-7 og 4-8 at bestemmelsene er en videreføring av §§ 42 og 54 i den gamle universitets- og høyskoleloven, og privathøyskoleloven §§ 10e og 10i, jf. Ot.prp. nr. 79 (2003-2004) kap. 12. Dette innebærer at rettskilder til den tidligere loven fortsatt kan være relevante.

Bestemmelsen i uhl. § 4-7 første ledd bokstav b omfatter fusk på «eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs», jf. § 4-8 tredje ledd. Klagerens hjemmeeksamen er omfattet av bestemmelsene.

Videre må to kumulative vilkår være oppfylt. For det første må det rent objektivt foreligge fusk eller forsøk på fusk. For det andre må det foreligge subjektiv skyld. Studenten må ha

handlet forsettlig eller grovt uaktsomt, jf. uhl. § 4-8 tredje ledd og § 4-7 første ledd bokstav b.

Objektivt vilkår

Det første spørsmålet Felles klagenemnd skal ta stilling til er om forholdet objektivt sett er fusk.

Departementet har uttalt seg nærmere om meningsinnholdet i fuskebegrepet i Ot.prp. nr. 40 (2001-2002) punkt 12.1.10 på side 54, hvor det blant annet heter:

Departementet legger til grunn at det er å anse som fusk når en student har ulovlige hjelpemidler tilgjengelige under en eksamen eller på andre måter handler i strid med eksamensreglementet eller regler om kildebruk.

Det følger av forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet § 8-1 hva som skal anses som fusk:

§ 8-1. Fusk

(1) Fusk foreligger når en student handler i strid med denne forskrift eller retningslinjer for eksamen og eksamensavvikling.

Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen regnes bl.a.:

...

- Å presentere andres arbeid som sitt eget
- Å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger

...

(5) Referanser på alle anvendte kilder, inkludert eget arbeid, skal være oppgitt. Avskrift eller kopi uten kildehenvisning regnes som fusk, uavhengig av kilden.

...

I eksamensoppgaven står det at kilder skal oppgis i henhold til APA.

Felles klagenemnd har funnet det bevist at forholdet objektivt sett er fusk. I vurderingen av det objektive vilkåret har Felles klagenemnd lagt vesentlig vekt på Ouriginalrapporten og sensorrapporten datert 25.05.2022, hvor tekstlikhetene som er avdekket mellom klagerens besvarelse og de ulike kildene fremkommer. Nemnda viser til at det foreligger en betydelig grad av tekstlikhet. Flere avsnitt i klagerens besvarelse er direkte avskrift eller tilnærmet direkte avskrift fra ulike kilder. Klageren har ikke markert lik tekst som sitat. Når dette ikke er gjort, vil det for leseren ikke være mulig å skille mellom hva klageren har skrevet og hva andre har skrevet. Etter nemndas vurdering fremstår derfor klagerens besvarelse som mer selvstendig enn det den faktisk er.

Nemnda har merket seg anførselen om at klageren har oppgitt kilder på korrekt måte i parentes på slutten av setninger og i litteraturliste. Nemnda bemerker at det avgjørende i denne saken er at lik tekst ikke er markert som sitat, og derfor fremstår som klagerens egne ord.

Felles klagenemnd har kommet til at det objektive vilkåret for fusk er oppfylt, jf. forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN § 8-1 første og femte ledd.

Subjektivt vilkår

Det neste spørsmålet Felles klagenemnd skal ta stilling til er om vilkåret forsett eller grov uaktsomhet (skyldkravet) er oppfylt.

Forsett foreligger i de tilfeller hvor en person har foretatt en bevisst handling. Dette innebærer at klageren må ha vært klar over den faktiske handlingen som medførte at det objektive fuskevilkåret er oppfylt.

Det er ikke krav om hensikt om fusk for å oppfylle kravet til forsettlig utført fuskehandling.

Kravet til forsett omfatter heller ikke kunnskap om hvorvidt handlingen er ulovlig eller ikke.

Felles klagenemnd finner det bevist at klageren har fusket forsettlig i forbindelse med innleveringen av hjemmeeksamen.

I vurderingen av vilkåret om skyld legger nemnda vesentlig vekt på arten og omfanget av tekstligheten som er avdekket mellom klagerens besvarelse og de ulike kildene. De objektive funnene underbygger klagers subjektive skyld. For nemnda fremstår det klart at klageren har vært bevisst på bruken av andres tekst uten henvisning.

Nemnda har merket seg anførselen om at klageren ikke har handlet med nødvendig subjektiv skyld, da h[]n ikke hadde fusket bevisst eller med vilje. Nemnda vil bemerke at forsettkravet ikke krever hensikt om fusk. Det er tilstrekkelig å konstatere at en student bevisst har overtrådt de handlingspliktene som følger av reglene ved den enkelte undervisningsinstitusjonen. En slik forståelse av regelverket er også lagt til grunn av Høyesterett, jf. Rt. 2015 s. 995. Hva gjelder anførselen om at klageren ikke visste at dette utgjorde fusk, vises det til vurderingen av rettsvillfarelse like nedenfor.

Felles klagenemnd finner at klageren har opptrådt forsettlig.

Felles klagenemnd finner at det subjektive vilkåret for fusk er oppfylt.

Rettsvillfarelse

Felles klagenemnd har merket seg anførselen om at klageren ikke visste at h[] metode for kildehenvisning ikke var korrekt. Det vises til at klageren ikke tidligere har fått tilbakemelding på at h[] metode ikke er riktig, og det er gitt uriktig og misvisende informasjon fra ansatte. Det vises også til at regelverket er utydelig.

Hvorvidt uvitenhet om gjeldende regler kan fritta for ansvar, er et spørsmål om rettsvillfarelse. Felles klagenemnd bemerker at villfarelse om regler kun kan fritta for ansvar dersom villfarelsen har vært aktsom, det vil si unnskyldelig.

Felles klagenemnd vil i denne forbindelse vise til Ot.prp. nr. 40 (2001-2002) under punkt 12.1.10 «Til § 54. Annullering av eksamen eller prøve», hvor departementet har uttalt følgende:

I eksamens- og prøvesituasjoner stilles det høye aktsomhetskrav til studentene, og den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk før eksamen.

I tillegg vises det til forarbeidene til uhl. § 4-7, Prop. 59 L (2013-2014):

Det legges til grunn en meget streng aktsomhetsplikt for studentene ved eksamen. I dette ligger det en plikt for studentene til å sette seg inn i eksamensreglementet og hvilke hjelpemidler som er tillatt brukt under selve eksamen.

Felles klagenemnd vil understreke at det er studentenes eget ansvar å sette seg inn i hvilke regler og krav som gjelder for den enkelte prøvingssituasjonen, herunder reglene om kilde- og sitatbruk ved ulike eksamensformer. Det fremgår av forskriften at avskrift eller kopi uten kildehenvisning regnes som fusk, og informasjon om fusk og kildehenvisninger er lett tilgjengelig på høyskolens nettside. Det har også vært fokus på kildehenvisning i undervisning. Det fremkommer også av informasjon om APA funnet på kildekompasset.no, som klageren flere ganger henviser til, at sitat skal markeres med anførselstegn eller innrykk. Klageren skal ha kunnskap om kravene til korrekt kildebruk. Dersom klageren var usikker på reglene for kildebruk, ga det klageren en særskilt oppfordring til å undersøke dette nærmere med lærestedet.

Nemnda har merket seg anførselen om at klageren har brukt samme metode for kildehenvisninger ved andre innleveringer og eksamener, og at klageren ikke har fått tilbakemeldinger eller kommentarer fra lærer eller andre på dette. Nemnda påpeker at det er studentenes eget ansvar å påse at deres innleverte besvarelser er i tråd med gjeldende regler, herunder reglene for kildehenvisning. Nemnda bemerker at selv om klageren ikke tidligere har fått tilbakemeldinger på dette, endrer ikke det klagerens selvstendige ansvar for å påse at reglene for kildebruk følges ved denne innlevering.

Nemnda har også merket seg anførselen om at klageren har fulgt samme metode for kildehenvisninger som vist i en video av emneansvarlig. Nemnda har sett videoen, men finner ikke at denne medfører at klageren har vært i unnskyldelig rettsvillfarelse. Nemnda viser til at emneansvarlig gjennomgår kildehenvisninger ved bruk av påstander, og ikke kildehenvisninger ved sitat. Samtidig kommer det også tydelig frem at det vil kunne anses som fusk å sitere kilder uten tilstrekkelig kildehenvisning. Det vises også til hvor studentene kan finne mer informasjon om kildehenvisninger.

Felles klagenemnd har på bakgrunn av det ovennevnte funnet at klageren ikke var i unnskyldelig rettsvillfarelse vedrørende reglene om fusk og kildebruk.

Saksbehandlingen

Felles klagenemnd har merket seg anførselen om at det foreligger saksbehandlingsfeil. Det vises til at fakultetets saksfremlegg viser til en tidligere klage fra klageren om formelle feil ved eksamen, og det anføres at dette kan ha påvirket skjønnsutøvelsen til fakultetet.

Felles klagenemnd bemerker at det er den lokale klagenemnda som på bakgrunn av konkrete objektive bevis har fattet vedtak i saken. Nemnda finner at saken har vært godt opplyst, jf. forvaltningsloven § 17. Nemnda kan ikke se at den lokale klagenemnda har vektlagt utenforliggende hensyn ved sin vurdering av saken. Nemnda viser til at den lokale klagenemnda har vektlagt arten og omfanget av tekstlighet, og manglende kildehenvisning som objektive holdepunkter for vurderingen. Dette er de samme bevisene Felles klagenemnd har vektlagt.

Ut ifra anførselen finner nemnda det også nærliggende å foreta en vurdering av om tidligere befatning med klageren kan medføre inhabilitet etter forvaltningsloven § 6. Etter nemndas syn er ikke tidligere befatning med saker som angår klageren i seg selv et forhold som kan medføre inhabilitet etter fvl. § 6 annet ledd. Det er heller ingen andre momenter som taler i retning av at det foreligger "særegne forhold".

Det anføres også at det foreligger saksbehandlingsfeil i form av formelle feil ved undervisning og eksamensgjennomføring, herunder manglende bruk av eksterne sensorer og manglende veiledning.

Felles klagenemnd bemerker at anførsler som gjelder formelle feil ved eksamen og undervisning, faller utenfor klagenemndas kompetanseområde. Klagenemnda vil derfor ikke ta stilling til dette, og finner ikke at anførslene er relevante for vurderingen av fuskesaken.

Felles klagenemnd kan som klageinstans uansett prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Nemnda foretar en selvstendig vurdering av saken basert på de konkrete objektive bevis som er fremlagt av begge parter. Eventuelle feil anses derfor som reparert gjennom klagebehandlingen.

Felles klagenemnd har funnet at de objektive og subjektive vilkårene er oppfylt.

Reaksjon

I henhold til uhl. § 4-7 første ledd og § 4-8 tredje ledd er det hjemmel for annullering og utestenging fra institusjonen, samt tap av retten til å gå opp til eksamen ved andre institusjoner i inntil ett år.

Felles klagenemnd har funnet det bevist at klageren har fusket forsettlig i forbindelse med innlevering av hjemmeksamen i [REDACTED]

Forsettlig fusk innebærer et grovt tillitsbrudd, og både allmennpreventive og individualpreventive hensyn tilsier at det må reageres strengt.

Etter retts- og forvaltningspraksis er den normale reaksjonen ved forsettlig fusk annullering og utestenging i to semestre uavhengig av størrelsen på den aktuelle eksamen, prøve eller kurs.

Klagenemnda ved HINN har fattet vedtak om annullering av klagerens eksamen og utestenging høstsemesteret 2022 og vårsemesteret 2023. Dette er i tråd med praksis.

Felles klagenemnd har merket seg anførselen om at det må vektlegges som formildende at studenten har vært preget av sykdom og at fuskesaken har påvirket studentens psykiske helse. Nemnda har ikke grunn til å betvile de nevnte opplysningene, og forstår at en slik situasjon kan oppleves krevende. Nemnda peker på at andre deler av regelverket tar høyde for at det kan oppstå vanskelige situasjoner i studentenes privatliv. De kan blant annet søke om ekstra tid, utsettelse av eksamen eller gjentak dersom de kommer i en vanskelig situasjon opp mot eksamen. Slike forhold kan etter nemndas syn ikke unnskyldte brudd på reglene om fusk. Slik nemnda ser det er det lite rom for å tillegge private forhold avgjørende vekt ved reaksjonsfastsettelsen, ut fra den praksis som har utviklet seg med utmåling av utestengningsperiode i antall semestre.

Felles klagenemnd har etter en konkret vurdering kommet frem til at den totale saksbehandlingstiden var for lang ved forrige behandling av saken. Nemnda viser til at mistanken om fusk oppstod i mai 2022, og det tok deretter 7 måneder før saken ble oversendt Felles klagenemnd. Saken ble registrert mottatt i sekretariatet for Felles klagenemnd 04.01.2023, men grunnet stor saksmengde ble klagen først behandlet i møte 01.06.2023. Slik nemnda vurderer det, hadde ikke saken den fremdriften den skulle ved forrige behandling av saken. Videre var behandlingstiden på 13 måneder fra mistanken om fusk oppstod til saken

ble behandlet av Felles klagenemnd forrige gang. Dette er for lang total saksbehandlingstid. Slik nemnda vurderer det skal den lange saksbehandlingstiden, som klageren ikke kan lastes for, medføre nedsettelse av utestengelsesperioden til ett semester.

Felles klagenemnd har etablert en praksis for at lang samlet saksbehandlingstid før klagenemnda tar stilling til saken, kan føre til nedsatt reaksjon. Bakgrunnen for dette er at lang ventetid på å få en avklaring, kan utgjøre en ekstra belastning for klageren. Nemnda har på denne bakgrunn vurdert om det skal ha betydning for reaksjonsfastsettelsen at saken nå gjenopptas ca. 10,5 måneder etter at Felles klagenemnd behandlet saken første gang. Nemnda har kommet til at det ikke er grunnlag for ytterligere nedsettelse av reaksjonen i tilfeller der en kommer til at nemndas første vedtak var innholdsmessig riktig. Klageren har da fått en avklaring ved det første vedtaket, og det forhold at saken senere gjenopptas på grunn av at Felles klagenemnd ikke var vedtaksfør ved første gangs behandling, utgjør etter nemndas vurdering ikke en slik tilleggsbelastning at det tas hensyn til ved reaksjonsfastsettelsen.

Felles klagenemnd har funnet at annullering av eksamen og utestenging i ett semester er en riktig reaksjon i denne saken, på grunn av den lange saksbehandlingstiden ved forrige behandling. Felles klagenemnd endrer reaksjonen fastsatt av klagenemnda ved HINN.

Vedtaket er etter ny behandling i samsvar med det Felles klagenemnd kom til i vedtak fattet 18.07.2023, men siden dette vedtaket er ugyldig på grunn av feil sammensetning av nemnda, opphever Felles klagenemnd dette vedtaket og treffer nytt vedtak, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c.

VEDTAK

Vilkårene i uhl. § 4-7 første ledd bokstav b og § 4-8 tredje ledd er oppfylt. Felles klagenemnd bestående av Ernst Nordtveit, Fredrik Boksasp, Liv Sandvik, Frode Randal, Nils Herman Lien Håre og Amina Louise Persen har fattet slikt enstemmig

v e d t a k:

1. Vedtak fattet av Felles klagenemnd 18.07.2023 oppheves.
2. Vedtak fattet av klagenemnda ved Høgskolen i Innlandet i sak 88/22, endres fra annullering av eksamen og utestenging i to semestre, til annullering av eksamen og utestenging i ett semester.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Ernst Nordtveit
leder for Felles klagenemnd

Klagenemndas vedtak kan bringes inn for prøving ved tingretten. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Søksmålsfristen beregnes fra 08.05.2024. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet i første rettsinstans, herunder også honorar til saksøkers advokat etter offentlig salærsats, jf. uhl. § 4-11 og § 4-8 femte ledd.

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.